

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.
Nyiltér soronként 1 K.
Kéziratokat
nem küldünk vissza

Milliók.

Amikor a delegációban a generalissimosok katonákról, hadi hajókról, a technika újabb emberölő szerszámairól beszélnek, az mindig annyit jelent, hogy hű népeim vessék le a hetedik bőruket és hordják verejtékes filléreiket a kielégíthetetlen moloch gyomrába.

Mult héten pedig sokat emlegették a hadsereget és a nagyhatalmi érdekeket, amelyek miatt le kell mondanunk minden egyéb vágyainkról. A nagyhatalmi érdek az a bálvány, amelynek fel kell áldoznunk mindent; még ugyaszólván kenyereinket is.

Az európai államok valósággal roskadoznak a katonai terhek alatt. És amint a nagy katonák biztatnak bennünket, a terhek még növekedni fognak. Évről-évre nagyobbak lesznek a számok, amelyek a hadsereg részére követelt rengeteg vagyont fejezik ki. A legközelebbi jövőben pedig akkorát fog ugrani ez a numerus, hogy szinte a csillagászati számok határain mozog.

Ugy látszik, azt az irányzatot, amely az ugynevezett fegyveres béke alapján akarja fentartani az államok egyensúlyát, még sokáig kell a kiszarolt millióknak tűrniök. Talán mindaddig, amíg egy óriási, államokat és trónusokat rengető vihar új eszmék felé nem hajtja az emberiséget.

Fegyverkezik az egész világ, tehát nekünk is fegyverkeznünk kell. És más nemzetek, habár zugalódva és nyögve, valahogyan beletörődhetnek a változhatatlanba, mert végeredményében a feláldozott milliárdok saját diésőségüket szolgálják, fiaikat boldogítják, érdekeiket védelmezik. Csak mi, egyedül mi magyarok vagyunk az a szerencsétlen nép, amely a katonai kiadások rengeteg tömegét idegen bálványok lábai elé rakjuk.

Ezért tör ki a keserűség minden magyar ember szívéből, amikor a delegátusok egyikét röpké vitatkozó szó után csendes megadással ugyaszólván tudomásul veszik a had-

vezetőség által tolmácsolt császári akaratot.

Ki merné Magyarországon állítani azt, hogy a hadsereg magyar érdekeket szolgál és védelmez? Ki tudná bizonyítani azt, hogy a kiszarolt milliók a nemzetnek más uton-módon visszatérülnek? Ki nem látja azt, hogy mesterségesen kizárják a magyar nemzeti érzést a kaszárnyákból, mert ettől talán jobban félnek, mint egy háborútól.

Hol van Magyarországnak egy garas ára előnye az annexióból, amely garmadával emésztette a milliókat s mi jót várhatunk a tengeri szörnyetegektől, amelyeket az admirális mánis épített, pedig még a pénzt meg sem adták rá.

Más nemzetek részére a hadsereg kulturális intézmény is egyuttal. Ránk nézve legfeljebb önvédelmi eszköz, de csak addig a határig, amíg a nagyhatalmi érdekekkel a mi védelmünk összevág. Ezen túl nem támaszkodhatunk a császári hadseregre, sőt szemben találjuk minden törekvésünkkel.

Csoda-e, ha a magyarság nem lelkesedik a hadseregért? Nem természetes jelenség-e, ha az évről-évre emelkedő milliókat zugalódva adja és felpanaszolja?

Ha egy falusi iskola kell, évekig folyik a tárgyalás, deputációzás, alkudozás, amíg felépül.

Egész vidékek érdekeit szolgáló gazdasági intézmények nem létesülhetnek, mert nincs rá pénz.

Az állami alkalmazottak, bírák, ügyészek, a tisztviselők légiója, népnevelők, tanárok zugalódnak, nyomorognak, mert immár elmerülnek az étellel való küzdelemben. Mert nincs pénz! Az adófizető kínos keservvel tudja leróni közterheit, mert Ausztria nem engedi megszapornodni jövedelmi forrásainkat s kifejtteni erőinket. Amit saját magunkra, népünk boldogulására, kulturánk fejlesztésére középosztályunk megerősítésére kellene fordítanunk, azt elviszik a katonai célok, a nagyhatalmi állás fénye, diésősége és hóbortja. Amint volna egy kis feleslegünk, arra lecsap a

kétféjü sas és elragadja, mint a szegény asszony egyetlen tyukját a héja.

Züllik, összezsugorodik, nyomorog, lézeng minden közintézményünk. Egész közéletünk, közgazdaságunk, az állam és társadalom egész berendezkedése olyan, mint a vérszegény beteg. Szegény minden tagja, lankadt minden ereje, mert hiányzik az élető vér, hiányzik az anyagi erő.

Akik a százmilliókat olyan könnyen megszavazzák ennek a beteg népnek a terhére nem gondolják-e meg, hogy ami nyomoruság, baj, elkeseredés, szegénység és züllés van ezen a földön, azt mind a dédelgetett nagyhatalmi állás okozta?

Amink elveszett, amit haszontalanul feláldozunk, az Bécsen keresztül mind elleneségek és gyűlölködők zsebeibe vándorol, azoknak jólétét szolgálja s minél erősebbek lesznek az ő sáncaik, annál bizonyosabb, hogy a magyarság sohasem szabadul fel e-kötött helyzetéből. A saját millióinkon ellenünk készül a fegyver.

Ezért nem lelkesül a magyar ember a császár katonáiért s ezért keseredik el, amikor évről-évre új követelésekkel támadnak ránk.

Csikorogva fizetünk. De azért csak fizetünk. S elvégre a generálisok egyebet nem is várnak tőlünk. A nyomoruság pedig terjed, a hadsereg erősödik.

Képviselőtestületi közgyűlés.

Zalaegerszeg város képviselőtestülete folyó hó 18-án délután 4 órakor dr. Korbai Károly polgármester elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Ez alkalommal a következő ügyek tárgyalattak és nyertek elintézését.

A Batthyány-utcában lévő kőhid mellett szándékolt gyaloghíd építésének kérdését levette a közgyűlés a napirendről, mert ennek megépítésére szükséges költség fölött a város nem rendelkezik és mert a gyaloghíd megépítésének szükséges voltát köztekintetek nem igénylik.

A közmuunka alapnál mutatkozó fölösleget a városban felmerülő köztisztasági célok megvalósítására fordítja a közgyűlés.

Özvegy dr. Obersohn Mórának a tulajdonát képező beltelek megvásárlására vonatkozó ajánlatát, miután a megvételre ajánlott terület nem jövedelmező, a közgyűlés nem fogadta el.

Fakult ruhákat

és **butorkelméket** bármely színre **fest** és legszebben vegyileg tisztít

Toriszay József

mű-, selyem-, ruhafestő, vegytisztító
Zalaegerszeg, Rákóczi-utca 9 sz.

Az aggpolda alapítvány egy ingatlana tévesen a város nevére van tulajdonjogilag bekebelezve. Miután ez az ingatlan tényleg nem a várost, hanem a kezelése alatt levő aggpoldai alapot illeti, beleegyező nyilatkozatot adott a közgyűlés ahhoz, hogy a téves telekkönyvezés helyesbítettessék, illetve a tévedés kiigazítottassék.

A vármegyei gazdasági egyesületnek a köztemető északi oldalán van egy darab szántóföldje. Ezt a szántóföldet a város el akarta cserélni a Hunyady-utcában lévő ugynevezett régi lóvásártéri földjével, azonban a gazdasági egyesület a cserét olyan feltételektől tette függővé, hogy ezekkel szemben a csere lehetetlenné vált és így a város ettől elállott annál inkább, mert a régi lóvásár területe, későbbi időben létesítendő gyári ipartelep számára már a vasuti állomás közelsége miatt is, értékesebb.

A szabadosási legelő fekvésénél fogva lápos, ingoványos lévén, alagsóvezéde vált szükségessé, hogy a terület használhatóvá tétessék. A város kért és kapott erre megfelelő szubvenciót az államtól. Most tehát a vízjogi engedélyt kéri s egyuttal folyamodik az iránt, hogy az időre engedélyezett államsegély a jövő 1911. évben legyen igénybevehető.

Dr. Keresztury József indítványára e határozta a közgyűlés, hogy Zalaegerszegtől Nagylengyel, Nova, Csesztreg, Muraszombat, Radkersburg állomási vezetendő helyiérdekű vasútra az előmunkálási engedélyt a kereskedelemügyi miniszteriumtól megkéri. Ennek a vasútvonalnak megépítése esetén az annyira elhanyagolt Göcsej, melyben olyan sok kincs van kiaknázatlan, végre bejutna a kultura előcsarnokába.

Az izraelita régi imaház megvételeknek kérdése az 1910. évi október 24-én tartandó közgyűlésre halasztatott. Ugyanerre a sorsra jutott a királyi ügyészség által bérben birt régi esemetekert megvétele tárgyában tett ajánlat.

A közgyűlés elfogadta a tanácsnak azt a javaslatát, hogy a városi rendőroket baleset és betegség esetére biztosíttatja.

Jánka hegyközség birájának kérelmére a képviselőtestület elhatározta, hogy az ugynevezett Ördögös völgyben lévő kut kijavításához szükséges faanyagot a város erdejéből engedélyezi.

A városi adóhivatalnál adóügyi jegyzői állás rendszeresítése tárgyában benyújtott indítvány fölött hosszabb vita fejlődött ki; a kérdést a képviselőtestületi tagok minden oldalról a legapróbb részletekig megvitaták, végleges határozatra azonban ezuttal még nem került a sor.

Tudomásul vette a közgyűlés a Mándi-rétnek Sturm Rudolfal 6 évre történt berbeadása tárgyában bemutatott szerződést, mely az előző szerződésnél a városra nézve előnyösebb.

Alkony.

A karesu hajó nyöszörögve, jobbra-balra himbálódva küzködött a jégdarabokkal, a melyek harsogva, lármázva surolták oldalát. Lilásszürke ködfelhő ült a víz felett, a mely puhán, seiyemesen, hol sötétebb, hol világosabb árnyalatban variálódva borult a víz fölé és egybeolvadt a parttal.

Egyedül ült a fődélzetben és átengedte magát a nagy lemondásnak, a mely a végtelen szürke képből áradt feléje. A hajó hosszu, fekete utat hagyott maga után, a melyet lassan-lassan lepettek el újra a lomhán uszó jégtáblák.

Megdidergett. Metsző szél borzolta föl a haját, tépte a fátyolát. Hagyta. A kormányosnak fájlhatott a keze, mert ügyetlenül vezetett. A hajó nekivágódott a kikötőnek.

Egyedül szállt ki. Lassan haladt a fák közt, a melyek olyan esonkán, reménytelen szomorúsággal meredeztek a havas földből, mint egy gyermektemető rideg, disztelen, fakó keresztjei. Sűrű hópihek kezdtek hullani, a melyeket a dunai szél arcába csapdosott. Belenézett a levegőben kavargó hőörvénybe és ezt mondta félhangosan.

— Stilszerű.

A nap már lebukott az ég pereméről és az alkony homályos uszályát ráterítette az utakra. Mégis csak egy gyalogutra fordult és ment

Baksa Erzsébet olakülvárosi óvodájka fizetését a közgyűlés, a nagy drágaságra való tekintettel, évi 60 koronával felemelte.

Horváth Béla városgazda 1910. évi november hó 30-ával nyugdíjaztatott és neki hosszas, tevékeny szolgálata elismerésül jegyzőkönyvi köszönet nyilvánított.

A helybeli postajáratok október hó 1-től kezdődőleg olyan változást szenvedtek, hogy délután 6 óráig feladott levelek expediatnak ugyan, azonban az ezen időn túl postára érkező levelek csak a következő napon továbbíthatnak. Miután ez a rendelkezés a kereskedők és iparosok érdekeit sérti s ezeknek nagyfokú károsodásával jár, dr. Korbai Károly polgármester a város nevében és törvényes képviselőben felterjesztéssel fordult a vármegyei közigazgatási bizottsághoz, kérve a sérelmes intézkedésnek sürgős megváltoztatása iránt való lépés megtételét. — A közigazgatási bizottság a felterjesztésre adott válaszában megjegyzi, hogy a polgármester csak a meghatalmazása alapján lett volna jogosítva ennek a felterjesztésnek a megtételére. Mivel azonban a közigazgatási bizottság október havi ülését 11-én tartotta meg, nem állott módjában a polgármesternek a képviselőtestületi közgyűlést idejében összehívni, tehát utólag kérte és kapta meg a felterjesztés megtételére a meghatalmazást, annak hangsúlyozása mellett, hogy a közgyűlés a város és községének érdekében tett eme üdvös lépéséért meleg köszönetének és elismerésének ad a polgármesterrel szemben kifejezést. — A közgyűlés tagjai dr. Korbai Károly polgármestert ez alkalomból lelkesen megajánlották annak jeléül, hogy eljárásával egyetértének s azt helyeslik.

Az ipartestület kérelmére a közgyűlés a zalaegerszegi munkásgimnáziumnak 2 öl tűzifa kiszolgáltatását engedélyezte.

Végül Tót Károlyné Rózsás Anna, özvegy Lakos Jánosné, Bilog Mária és Tubok Béla illetőségének kérdését tárgyalták.

A hét tarlójáról.

(A magyar dal.) Nemzeti jellegünk legsajátosabb kifejezőjéről: a magyar dalról fog ma szó esni bizonyára, még pedig egy épen ennek művelésére hivatott egyesületben. A zalaegerszegi dalárdáról van szó, melyet nemzeti jellegűek más, nem kevésbé sajátos tulajdonságai: a visszavonás, a nemtörődömég romlással fenyegetnek. — Ezért szomorú a magyar nóta oly régen, ezért tűnik el a diosóság a szép magyar földről. Ha megterem is a dal akár a nép közt, zöldelő erdőn, virágos rétben, akár a zeneszerző agyában figyeltatva, nem akad, aki művelje,

előre. Ment magányosan a magányos szigeten, amely kérgesen, a tavalyi örömeiket felejtve feküdt a fagyos hullámok közt.

Az óriás platánok vágyakozva nyújtogatták karjaikat a rózsaligetek felé:

— Szőkefűrtű illatcigányok, hol vagytok?

A liliumtáblák mellett haladt el. Kiaszott, özvegy kórókat zörgetett a szél a kevély, kábitó keblü virágok helyén. Eszébe jutott, mit sugott neki, mikor itt elhaladtak:

— Piros lilium.

Minden lépésnél száz emléket kiáltott feléje az élet bus temetője. Itt jártak együtt. Ezer-szer ismételték egymásnak kevélyen, az örök szerelemben bizakodva:

— A míg a csókokban nem alszik ki, hanem újra éled a vágyak piros lángja, a míg szemünkben a fáradt bágyadságból új örömeik gyulnak ki ragyogva, addig maraduak együtt. Mi a mámorérszák hervadását nem fogjuk újra megkönyöznöni. Az alkonyatunk is parázs legyen és eltűnünk egymás mellől pirosuló ajakkal, kacagva, szerelmi lázban vergődve. A mi együtt-élésünk sarjadzó tavasz, arany színű nyár. Az ősz dere nem fogja érní a mi mezőnkét.

És elment. Akkor ment el, mikor még perzsel a nyár. Vagy ő már megsejtette a nedveskeblü, szintelen ködfelhőket, amelyek sandán lesekedtek a pázsit selyme és az arany színű hegyoldalak mögött?

nem akad, aki énekelje. Letűnt az igrizek, regősök világa, emlékkük a mult ködibe vész, dalaikról azt se tudjuk voltak-e, milyenek voltak, sőt talán akadaak, akik létezésüket is kétségbe vonják. Pedig voltak, lenniök kellett, mert sirvavigadó mi voltunk össze van nőve a dallal örökre, szétválaszthatlanul. A magyar dalban felsír a mult, a jelen minden fájdalma, a magyar dalban nevetve esendül fel a mult, a jelen minden öröme, minden derűje. Nemzeti hivatás ennek megőrzése, bűn, megbocsáthatatlan véték már az is, ha ettől bárki is meghuzódik s különösen ha visszavonásával a mások tevékeny készségét megbénítja.

A zalaegerszegi dalárda zavarokkal küzd s szinte hihetetlen: nem anyagi zavarokról van szó, a tagok nemtörődömésége s főként az egyes kasztok tagjainak e szép hivatást teljesítő egyesülettől való visszahuzódása okozta a zavarokat — a dalárda működési képességében. — Ma délután talán sikerrel fog járni az újra szervezkedés. S ha valakinek egy kis tehetsége van a magyar dal művelésére — tartsa kötelességének rang és címre tekintet nélkül közreműködni. Mikor a tempómban felzug az ének, vajjon eszébe jut-e valakinek, hogy mellette egy kérgeskezű munkás kebléből sőhajt ki az érzés ugyanazon hangon, ugyanazon cállal? Mikor nemzeti imáink dallamának műveléséről van szó, hogyan kerülhet elő magyarok közt a — kasztszellem!?

Nagyon vigyázzunk, mert a dalárda esődjével megkeillene szégyenitenünk egy derek embert, egy német embert. Mert én azt hiszem, hogy Wpper Ignác ebben az esetben szégyenleni fogja, hogy magyarra lett, szégyenleni fogja, hogy a magyar dal művelésére serkentette — az egerszegi magyarokat.

* * *

(A levegő meghódítása.) Mindennap újabb áldozatot követel a levegő meghódítására törekvés. Mindennap egy-egy tetterős, hajthatatlan akaratu harcoss szerenéséltenségről vesz hirt az újságolvasó. Pár év óta folyik ez az Istenkisértés: az ember herca a földet övező levegő meghódításáért. Az emberi találatkoryságnál csak a vakmerőség nagyobb. Hihetetlen akaraterevel viaskodik meg a legihetetlenebb feladatokkal, nincs baleset, melynek borzalmait visszariasztaná, nincs erő, mely visszatartaná a kísérletezőket. Ha ma egyik lebukik, pár hónapi kínos betegség után — újra folytatja vakmerő légi utját, igyekszik az emberiség hatalmát egy újabb, végtelen birodalomra kiterjeszteni. Aüg pár hete, hogy az Alpesek keresztül repülése alkalmával halálra zuzódott Chavez borzalmas élményeit, halálos ágyán előadott iszonyatos érzéseinek leírását

Elment . . .

De ő látni akarja még egyszer az ő buja nászúk tanyáját, a hol a levegő hulláma lágyan zengeti az utolsó esókok zenéjét.

Megállt a kapu előtt. A kilincs cagedett a könnyebb nyomásra. Belépett. A puha szőnyeg a negyedik lépcső fölött most is keshedt egy kicsit. Az ablak egyik tényes szeme most is el van hasadva. A nagy lámpának csak egyik karja világít. Minden úgy van, mint amikor utójára járt itt. A szoba ajtó nyitva . . .

A levegőben ismerős parfüm uszik. A vázában kevélyen, büszkén páváznak a kaméliák, az ő kedves virágai.

Leteszi lassan a kabátját, kalapját s pár lépést tesz előre. Itt van a pamlag, itt a himzett vánkások, amelyek közt remegve, hullámzó, reszkető szívvel ült először . . . Lám, itt van rajta a bibortakaró . . . Ragyogó, hízelt selyme szerelmesen simul habtestéhez, mikor a »Hijalet« festette róla. Szembe a nyitott ablakon ömlöttek be a kelő nap friss sugarai.

Leborult a pamlagra, arcát a vánkások közé temeti. Hinni akarja, hinni, hogy ő most is ott van a túsó szobában. A diskrét függöy lebi enni fog. Kacagva jön be, mellé térdel és csókvirágokkal hinti tele arcát, haját, nyakát. A lámpát még s ká nem gyújtja föl, hanem összeborulva, pihegve nézik a bizarr árnyakat, a melyeket az

olvashattuk, a napokban egy Wellmann újabb merészséget követ el, szembezáll ezer veszéllyel, nekivág a végtelen ocean felett lebegő légnek s ma senki sem tudja, él-e, halott-e.

Mi adja ezeknek az embereknek ezt a szinte emberfeletti akaraterőt, mi adja meg ez a esodá-vai határos merészséget, ezt a leirhatatlan kitar-tást? Lehet emberben az emberiség nagy érdekei iránt oly nagy szeretet, oly mérhetetlen önfeláldozó készség kifejlődve, hogy mindent kockára tegyen ezekért, életet, boldogságot, mindent? Nem ez az önfeláldozás a hívágnak, a dicsőség-szomjának az eredménye. Ennek köszönhetünk ebben az irányban is, mint arnyi másban, minden eredményt. Ez a mozgató ereje az emberiség haladásának ősrégi és aligha fog kiveszni, míg az érdem babért arat. Csak az a kérdés, ez tart-e még soká?!

* * *

(Az adóügyi jegyzőség.) A lap más helyén beszámolunk a városi képviselőtestület közgyűlésén egy új állás szervezésének kérdésében történetekről. Jóleső érzés szállja meg az első pillanathban az embert: ismét egy állástalannal kevesebb lesz! Csak ha pályázatra talál kerülni a sor, akkor merül fel a másik gondolat: Uram Isten, hát ennyi a pályázó, ennyi az állástalan ember. Ennyi eszkiómnak egy foka semmi, csak az étvágyat gerjeszti fel. Ha egy állásra annyi pályázót látunk túlekedni, lehetetlen ennek a nonsens állapotnak az okait nem keresnünk.

Itt nálunk mindenki hivatalnok akar lenni, talán éppen azért, mert annyi ezerféle hivatal van. A hivatalok eldorádója Magyarország. A bürokrácia — ez az idegenből jött szörnyszülött — megölte a józan, népünk szeléméből fakadt intézményeinket. Amit a hivatalos közegek közbenjötté nélkül egyszerűen s közmegelegedésre lehetne megoldani, azon most a hivatalok egész sora rágódik heteken, hónapokon keresztül, drága idejüket olyan kérdések megoldásával töltve, melyekhez talán az övökénél sokkal kevesebb tanultság és mindennél kevesebb — nagyképűség volna szükséges.

Ez beteges állapot. Ez a tultengés a rendszer feltétlen orvoslását teszi szükségessé. Talán jó volna a módszerek megállapítására s kidolgozására felállítani egy — új hivatal?!

* * *

(Az esküdtszék.) Az esküdtszék intézménye minden esküdtszéki ülészek idején aktuális téma.

Egy három esküdtszékben három egymással homlokegyenest ellenkező módon eldöntött Haverda ügy, egy-egy az esküdték jószívűségét tanúsító gyilkos-felmentés folyton ébren tartják az esküdtszéki intézmény jogosultságának, vagy

felesleges voltának kérdését. A jogászai körök lenézéssel beszélnék a csak esküdték igazmondására alapított ítéletekről, az egész intézmény súlyos lekritizálását halljuk bírói, ügyészi ajkáról, hallunk ügyvédektől a leglesújtóbb véleményeket az esküdtszéki bíraskodásról és íme most már egy hete tartó esküdtszék alatt egyetlenegyszer sem láttuk az ítélező esküdték sorában az esküdtként behívott két ügyvédet. Mindig visszautasította őket a védelem, csak azért, hogy az érzelmi motivumoknak a tárgyalás során leendő felhasználása minél kevesebb jogilag képzett elmébe ütközzék. Ez a tény nem hiba, sőt helyes, mert éppen azért lón a képzett szakjogászokból álló bíróság kezéből az esküdtszékhez tartozó ügyek tömege kivéve, hogy a paragrafusok rideg formalismusa enyhíthessék. Hanem ha már egy-egy ügyvéd vagy jogász ember mindenáron támadni akarja az intézményt, miért nem kezdik ott, ahol tényleg el van hibázva? T. i. mikor a törvény formáját, rideg betűjét a szelleme szerint kívánják alkalmaztatni ezen intézmény által, miért kell annak magának oly megállapított szigorú formásgokhoz kötnie lenni, hogy majdnem az is semmisségi ok, ha teszzen azt az egyik esküdt — nem karba tett kezekkel hallgatja a vádbeszédet. Egy-egy apró formahiba egész, különben reális és helyes eljárást semmisíthet meg, nem tekintve költséget, vagy bármily élesen jelentkező magánérdeket. Talán magában az esküdtszék intézményében sem ártara egy kis szabadság a formáknak nem mindig igazságot szülő korlátai alul?

A pletyka.

Nem hiába tartják a németet a világ legpraktikusabb nemzetének. Igaz is. Az a közmondászerű ügyesség és élelmesség, amely a németet jellemzi, ismét például szolgálhat annak a parányi német város polgármesterének az intézkedésében, ki a városházán nyílt helyre függesz-teti ki a pletykázó asszonyok névsorát s egyenesen felhívja a háztulajdonosokat, hogy az ilyen asszonyoknak ne adjanak ki bérbe lakást. Nem életre való, ügyes intézkedés-e ez? Hogy éppen a humanizmus melegágyában kelt volna ki, azt kevés ember foghatja rá, de elvégre is úgy ebben, mint másban is talán, ideje már oldalba rugni azokat a kendőző szereket, melyek csak arra valók, hogy eltakarják a valódi ábrázatot. Már pedig a humanizmus jegyében fogant és annyi, de annyi törvényes intézkedéseket átható rendelkezések végeredményben azt mutatják, hogy éppen az ellenkezőjét érzük el vele annak, amit szándékoztunk. Rontunk ott, ahol javítani kel-

lene; kuruzslunk, ahol hozzáértő gyógyításra van szükség.

Egy török közmondás azt tartja, hogy »a pletyka sohasem egészen hazug és sohasem egész igaz.« Vegyüléke a hazugnak és igaznak. Csak arra nem akadt még vegyész, aki megmondta volna, hogy hány százalék igazságból és hány százalék hazugságból van összealkotva. Igaz, nagyon igaz azonban, hogy az igazság vége mindig attól függ, mennyi a hajlamosság a hazugságok iránt és alkalomszerűleg mennyivel hatalmasabb, erősebb ez a hajlamosság az igazság szereteténél.

Mert mi türes-tagadás, a dolog úgy áll, hogy a pletykázásnak az irányítója, sokszor fokmérője is kizárólag egyéni hajlamosság. Ugy mondják, hogy van ember, akinek természete nem veszi be — mondjuk az őszinteséget. Kell, valósággal életszükséglete az, hogy igazat ne mondjon. No de ez még nem minden. A hazug ember még nem mindig pletyka. De megfordítva: igen. Csak az aránytól függ, hogy milyen mértékben. Az egyéni hajlamosság az oka azután, hogy nincs nyugta az ilyen embernek. Talán addig nyugodtan aludni sem tud — mint Jókai híres Mákné asszonya — míg naponként kedvére ki nem pletykálta magát.

A hajlamosságon kívül még egy külső körülmény van, amely a pletykát szüli. Ez a külső körülmény pedig az unalom. Letagadhatatlan az, hogy azok pletykáinak leginkább, akiknek idejük van rá. S vajjon kinek van ideje? Annak első sorban, aki elfoglaltatást nem talál és rögtön hozzá tethetjük: annak, aki unja magát. Mert el ne feledjük, hogy a pletykázás maga, mint ilyen, nem munka, de sokaknak szórakozás, élvezet. Már pedig — én édes Istenem — olyan kevés, nagyon kevés az a munka, a mi emberi fogalmunk szerint szórakozás, élvezet számba menne. Sőt talán nincs is.

Az unalom és hajlamosság összetalálkozása esetén azután tobzódik, valósággal kéjeleg ez a kedves szokás. Még ez sem lenne baj, ha másokban kárt nem okozna, másokra nem vonatkoznék. Csakhogy éppen az a pletyka eredendő sajátossága, hogy mindig másokról szól. A mások dolgát üzi-füzi, magyarázza és ebben a foglalkozásában a fűs urástól kezdve a dorongolásig kellemes érzéseket kelt, fájó sebet üt, sokszor agyon is üt. Mézédés szóval, szenteskedő ábrázattal, szemforgató tekintettel kísérvé indul meg az áradat, cseppenként, kis adagokként, pedig Echegeray mondja, hogy »a pletyka cseppjei kivájják a legerősebb becsület szikla követ is.«

Azok a mások, a kiknek a pletyka szól és a nagy világ, a mely a hallottakat tovább adja, szinezik, toldják, bővítik s mint — ismét Echegeray mondja: »a szél fuvallatból orkán lesz, homok

ablakon behuzódó sötétség rajzol a falakra, szőnyegre, butorra . . . Jönni fog . . .

Lassan föláll. Tétován lép a könyvszekrényhez. Leopárdi könyveit veszi ki. A fenséges bánat kikristályosodott gyöngyeit. A könyv kinyílik: »Egy nomád pásztor éjjeli dala a holdhoz.« Ott nyílt ki, ahol együtt olvasták . . .

A kályha mellé ül. A nagy puha karosszékben elvész karsu alakja. Fehér kezéből lecsuszik a könyv a szőnyegre. Ujjai gyöngygel himzett zaeskójjával babrál. Illatos, lila levélkék hullnak az ölébe belőle. Elővesz egyet és olvassa. Olvassa a vallomásoktól hangos és könyörgő vágytól panaszos sorokat. Olvassa . . . Aztán csöndesen, béna mozdulattal beejti a lobogó lángok közé . . . A selymes, finom papír sisteregve föllobban és kialszik. A hamu egy pillanatig még egy darabban marad, a fekete sorok összefutnak. Aztán szétesik. A második levélnek csak a dátumát nézi meg. Kívülről is tudja, mi van benne. Aztán az is a tűzbe hull . . . Közben észre sem veszi, hogy a kisugárzó meleg pirostra égeti fel arcát.

A függöny libben. A szoba mostani ura, Tihamér, az író, aki hirtelen elutazott, barátjától vette át a lakást és abba mindent érintetlen hagyott, belép. Meghökkenve nézi ismeretlen vendégét, aki a világító tűzhöz hajolva, hangosan betűz egy levelet, mielőtt örökre megválnék tőle: »Vannak olyanok, akiknek a teg-

napjuk kin, a májuk gyötrelém, a holnap kétségbeesés. Én ilyen voltam és jöttél te és elapadt a könnyem, megtanultam kacagni . . .«

A láng mohón nyaldossa körül a levelet. Tihamér halkán lép egyet. Hosszúra nyúlt árnyéka az asszony lába alá esik. Az feléje fordítja tekintetét. Ránéz. Tudja, hogy ez nem az, akit várt. Tudja, hogy aki ott áll e csodálkozva, idegen, vad idegen, akit most lát először. Azt sem tudja, hogy kiesoda, nincs közük egymáshoz. Talán annyira különbözők érzésben, gondolatban, izlésben, hogy amit ő feketének lát, amaz fehérnek. Mindegy. Ő temetni, feledni jött ide. Ő át akarja élni még egyszer, utoljára azt, ami úgy viharzott le ebben a szobában, mint egy szerelmi Szónum.

Félig öntudatlanul huz ki ismét egy levelet. Féloldalt megvilágított arcát az ismeretlen felé fordítja, olvasás közben rá-rá emeli tekintetét.

„Mint hogyha feküdném tubarózsa ágyon és nyílnék körülöttem száz aranyvirág. Bársonyos kelyhükben gyémántharman csillog. Mint hogyha feküdném tubafa ágyon . . . Körülöttem száz illatos angyal, akiknek a szépe, én szerelmem, te vagy . . . Te vagy . . .“

Oda sem nézve, ejti tűzbe a levelet. Tihamér megigézve lép újra egyet és még mindig nem neki szól. De lekötve tartja az ígézet, a különös helyzet.

Az asszony hátradől, lehunyja a szemét. Ezer

emlék korbácsolja. Az ajka eped a esókszoujúságtól. Álmodni akar itt, álmodni, ha hazug is az álom. Kell valaki, kell, aki mellette van, forró, eleven valóság, akinek pezseg a vére, a két karja ölelés. A ki igazán hazudja neki ezt az órát, ezt a szerelem temető órát. Lehunyt szemmel, lágyan susogja:

— Szeretsz?

A férfi lerogy.

— Szeretlek.

— Mindig? — Mialatt ezt kérdé, átvillan agyán: Ő van itt . . . Ő . . . Akarom hinni, akarom.

A férfi lázasan liheg:

— Mindig . . . mindig . . .

Az asszony előrehajol. Szemei a sötétben megtalálják a másik szempárt, a melyek vágybar foszforeszkálnak feléje. A tűz bugva lobog a kályhában. Az asszony még előbbre hajlik, ké-karját a férfi felé nyújtja, a ki kábultan a térdén csuszik közelébe. Már érzik egymás tüze-lehellenét és . . .

Ebben a pillanathban szikrázza, vakitón gyu ki az ablak alatt a sziget egyik ivlámpája . . .

Megdermedve merednek egymásra. Az asszony göresösen bukik hátra, aztán eszelősen kapj kalapját, kabátját és rohan ki, mintha tüze ostorral csapkodnák . . .

Haraszthyne, Szederkényi Anna.

talajon fellegvár épül s jaj annak, a ki az így alkotott lakásban keresne otthont.

Pedig védekezni kell. A nyelv visszanyelvel; az ököl odaüt. De sem a nyelvvelés, sem az odaütés nem eredményes. Sőt vihart támaszt, újabb bajokat teremt. Harag, elfordulás, pereskedés csak a határjelzései ennek a mezőnek.

Mit, mit kell hát tenni? Krisztusi arcot vágni, mondja az egyik; és nekünk, magunknak nem pletykálni, így hirdeti a másik. Melyik nem igaz, ki tudná megmondani? S vajjon képesek volnánk-e csak az egyikre is?

Esküdtszék.

Mint a múlt számunkban jeleztük, a zalaegerszegi kir. törvényszéknél a III. esküdtszéki ülészek f. hó 18-án vette kezdetét s a mai napig összesen hat eset felett ítékezett.

Első nap. Holecbauer István 17 éves földmives állott halált okozó súlyos testi sértés büntetvével vádolva az esküdtszék előtt. — Folyó évi április hó 17-én este otthon ült testvér-bátyjával és Ser Ferenc nevű barátjával édesanyja házában Sáskán. A mint beszélgetnek, hirtelen valaki megzörgette az ablakot s bekurjantott. A bentlevők felbosszankodva kirohantak s ki karóra, ki villára, utána a szaladó tettesnek. Utol is érték a szerencsétlen Hoffner Pál ifju sáskai lakos két hatalmas koponyatoréssal maradt a haretéren. Holecbauer István a vizsgálat során mindent beismert: hogy ő s egyedül ő volt a tettes. Annál meglepőbb volt aztán, amint a tárgyaláson kijelentette, hogy ő nem bűnös, hanem csak barátja: Ser Ferenc birta rá a tettség elvállalására. Ezt barátság-ból meg is tette, mert azt hitte, hogy mint kis-korú kevés büntetéssel fog szabadulni. Ugy-látszik, az esküdtszék ceremóniális apparátusa megdöbbentette s most — mint Ser Ferenc vallomásából beigazolást nyert — az igazságot vallotta be. Egyelőre társtettség vádjával terhelten vizsgálat alatt maradt ő is, Ser Ferencet azonban, most már hamis tanúzásra bírás miatt mindjárt le is tartóztatták. Így határozot a kir. törvényszék Dr Rézler Kornél kir. ügyésznek a vizsgálat kiterjesztése iránt tett indítványára felett. A védő, kinek ez alkalommal dolga nem akadt, Dr Dubay István volt.

A második napon Dalla István hóttói lakos ült a vádlottak padján. Rablás büntetvével volt vádolva azért, mert f. évi május 2-án a hóttói horgosban Rabati István szentmihályfai lakost leütötte s 71 frjtát elrabolta. Az eset egy történet, hogy Rabati István, ki a körmendi vásáron három malacot adott el, hazafelé menve megállapodott előbb a bórondi, majd a csurgaszi csárdákban egy-egy kis lúfelejtőre. Már az előbbiben ott találta Dalla Istvánt, aki külön asztalnál poharazva figyelte a Rabati beszélgetését. Rabati itt is, a csurgaszi csárdában is eldicskedett a jó vásárral. Ez aztán a földhözragadt s különben is többször büntetett Dalla István pénzvágtyát felkeltötte. Utána lopózott áldozatának s utólrve ilendően jó estét kívánt neki és — egy karóval több csapást mért a fejére. Az ütések egyike hiány nélkül négy fogát verte ki Rabatinak. A rabló áldozatának kifosztása után bejött Egerszegre, innen Szombathelyre, majd Pestre s végül Sárvárra ment, a hol aztán el is fogták. A mai tárgyaláson mesékkel állott elő, hogy sértett őt »bukott ügyvédnek« nevezte, ezért bosszulta meg magát s csak annak összeestekor jutott észébe a zsebéből kihullott pénzt ellopni. Természetes ez csak mesének bizonyult — s bár a többi tanuk lényegeset alig tudtak, Rabati vallomásából megállapították a fentírt tényállás. Az esküdtszék aztán

a dr Rézler Kornél kir. ügyész vád- és dr László Pál védő beszédének meghallgatása után öt évi fegyházra ítélte a vádlottat, ki ezzel holmi pakrólopásokért is elégtételt kapott.

A harmadik nap anyaga a hosszas tanuvallo-mások adatai után egy kis — vétségnek minősített lopási esetté zsugorodott össze. Horváth Dömötör nemestördemieci lakos ült a vádlottak padján azzal vádolva, hogy Uilmann Lipót nemestördemieci lakos vendéglős tulajdonából f. évi május 29-én tartott majálison egy láda sört ellopott s midőn azt nála megtalálták, azt visszaadni vonakodott, sőt ahhoz való jogát bieskával és fenyegetéssel akarta biztosítani. — A tárgyaláson Dr Degré Miklós elnökölt, bírák: Szalay László és Sipos József, jegyző: Dr Németh Bálint.

Fromwald Károly s Uilmann Lipót tanuk vallomásából, Dr Rézler Kornél ügyész kérdéseire adott feleletekből már látni lehetett, hogy itt egy részeg fejjel elkövetett inkább esinyről, mint büntettről van szó. A többi tanuk vallomásából még inkább megerősítést nyert ez, ugyanarra, hogy az ügyészség mindjárt a lopásra tette fel a kérdést az esküdtsekhez, akik Dr Weiss Endre védőbeszédje után lopás vétségében mondták ki Horváth Dömötört bűnösnek. A kir. törvényszék az esküdték verdiktje folytán három heti fegyházra ítélte a vádlottat. Az ítélet jogerős.

A negyedik napon talán a legérdekesebb eset került tárgyalás alá: a zalaszentiváni szeremi dráma, melynek tettese Czanger István ottani legény, áldozata pedig Bellenes Róza odaváló hajadon. Czanger József f. évi június 8-án este 11 órakor megállította a hazafelé igyekvő Bellenes Rózát, eleintén panaszkodott neki, hogy a hozzávaló viszonya miatt anyjék házában türhetetlen a helyzete. S kérdőre vonta a róla hallott hírek miatt. Egészen a sirásig elérkezvén a két szerelmes. Ekkor hirtelen revolvert rántott a legény s négyszer a leányra lőtt. A lövések közül három a leány felsőtestébe furódott és életveszélyesen megsebezte. A legény önként jelentkezett. A tárgyalás során csak az a pont nem volt tisztázható, hogy közvetlenül a lövés előtt mi történt; a leány előadás szerint, a könnyezés és esőkolozás közben — minden átmenet nélkül — lőtt Czanger István, ez pedig azt állítja, hogy a lövöldözést szóváltás előzte meg. Ugyanis a leány vonakodott őt Szombathelyre követni. Egészen megható jelenet volt a két szerelmes vallomástétele, melyből azt lehet következtetni, hogy még most is szeretik egymást. Különben bebizonyult, hogy az egész esetnek a viszonyt ellenző özv. Czanger Józsefnek pletykája volt az oka, a ki most tanuként kihallgatva elég köszívü anya szerepet adott s aligha keltett szimpátiát. Az ügyészség részéről Dr Szász Gerő szándékos emberölés büntetvének kíséreltével vádolta Czanger Józsefet, míg Dr Lőke Imre védő az erős felindulás és beszámíthatlanság esetét kívánta megállapítani. Az esküdték emberölés kíséreltének büntetvében találták a vádlottat vétkesnek és az enyhítő körülmények figyelembe vételével 7 havi fegyházra ítélték.

Ötödik nap. Mijatovics György és Jagonics Mihály rablással vádolva ülték az esküdtszék előtt. A horvát nyelven értő vádlottak ravasz módon igyekeztek Horváth György rédicai lakost eladott tehénkéje árától megfosztani. Egyikük egy üres erszényt ejtett el s az utána ballagó cinkostársát és a károsultat is megkérdezte, nem találták-e meg. Mindkettő felmutatta erszényét, a Jagonics károsultnál felismerte magát s követeite annak állítólag elvett tartalmát. Ezt természetesen meg nem kapta mire cinkostársával sértettnek rohantak s azt

elverték, s hogy futni ne tudjon eszmáit félig leházták, pénzt pedig elrabolták. A vádlottak tolmács utján való kihallgatása huzta a tárgyalást, melynek eredményeként az esküdték verdiktje rablásban mondotta ki őket bűnösöknek s a kir. törvényszék Mijatovics Györgyöt 3 évi, Jagonics Mihályt pedig két évi fegyházra ítélte.

A hatodik nap egész monstra jellegű tárgyalás indult meg. Kóbor Pál, Fülöp István és Bangó József batyki legények a vádlottak, kik a f. évi képviselőválasztás előestéjén Könyü János 65 éves batyki lakost agyonverték. A kiélesült korteskedés a közvetlen oka ennek a büntetnek. A szegény néppárti öreget csak úgy tudták meggyőzni, hogy martyr esínáltak belőle a 48-as legények. Most a kijózanodás után egymást igyekeznek befeketeíteni. Az esküdtszék elé nagy feladatot szab a 12 tanu és három vádlott összevissza vallomásából az igazságot kihámozni. A vádlottakat Dr Dubay István, Dr Keresztury József és Dr Lőke Imre ügyvédek védik, a vádhatóságot Dr Rézler Kornél kir. ügyész képviseli. Lapunk zártakor még a kérdések megszövegezésénél tart a törvényszék, ítélet csak estefelé várható.

Itt említjük meg, hogy az esküdtszéki ülészeket f. hó 25-ig meghosszabbították; mikor is szándékos emberöléssel vádolt Bódis István felett fognak törvényt ülni.

Tanítók gyűlése.

A »Zalaegerszegi Tanítói Járaskör«, melynek ma 92 tanító tagja van, október 20-án tartotta gyűlését Csizsár József zalaegerszegi áll. tanító elnöke alatt Zalaszentivánban, a r. kath. iskola egyik tantermében.

Jelen volt a tanfelügyelőség részéről Körössy Sándor kir. s. tanfelügyelő, Rutsek Imre kir. s. tanfelügyelő, Madarász Andor szolg. tételre beosztott áll. tanító és vagy 70 tanító, kik között 17 volt a tanítónő.

A gyűlés tárgyai a következők voltak: Fekete Géza gánicsai áll. tanító gyakorlatilag mutatta be a normalszavak-rendszer szerint való olvasás-tanítást. Nagy vitát provokált vele. A közgyűlés tagjainak legnagyobb része azonban határozottan tökéletesebb, könnyebb módnak tartja a fonomimikai tanítói eljárást.

Aztán Csizsár József elnök számolt be a járaskör működéséről, egyuttal elparentálta az ez idő alatt meghalt tagokat: Békefi Elek zalakoppányi, Martincsevics Ferenc zalatárnoki és Rózner Rózsa szentadorjáni tanítókat.

Utána tisztújítás volt. Újabb 4 évre ugyan-csak a régi tisztikar választott meg, e-upán az elköltözött egyik jegyző helyett választott meg Kucsar Dzsó szepetki közs. isk. ig. tanító.

A felolvasások sorát Németh Ferenc bagladi áll. tanító nyitotta meg, azt a kérdést fejtegetve: van-e helye a testi büntetésnek az elemi népiskolában? Szépen megirt argumentumokkal támogatott dolgozata során arra az eredményre jutott, hogy bizony a tanító, aki nevelő is, nagyon sajnós, bizony még nem mellőzheti a testi büntetést, természetesen okosan, higgadtan alkalmazva azt. Hát úgy van bizony, mondta egyik másik tanító. Viktoria angol királynő is areul-ütötte egyszer Edvárd fiát nagy nyúlvaosság előtt. Bizonyosan attól lett olyan kifogástalan gentleman király korában is, Nem is lesz abból soha derék ember, akit gyerekkorában meg nem vertek, mikor rászóigált, lódította a másik pedagógus. A gyűlés azonban e kérdésben nem hozott határozatot.

Ezután Kovács Ida pölöskei tanítónő olvasta fel »A vallás-erkölcsi nevelés fontosságáról«-ról gyönyörűen stilizált és megkonstruált dolgoza-

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kőbányai

száritott hizósertéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje saját érdekében ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetéseket árajánlatot, melyeket készséggel küld a

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Basányi, Schietrumai és T. r. sa cég Budapest, IX., Üllő-út 21 szám.

Szíves figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve!

Az Önök által szállított sertéstrágyával melyet répa-földjeimen használtam, **rendkívül meg voltam elégedve**, mivel hatása szembetűnő volt. A sertéstrágyával trágyázott földjeimen a répa-termés nemcsak a **trágyázási költségeket fedezte, hanem még ezenfelül is haszonnal járt.** Müller Adolf nagybirtokos, Kossuth.

A sertéstrágya értékére vonatkozólag értesítjük, hogy a gyakorlati kísérletezés eredményével egyesületünk, úgy annak tagjai **teljes megelégedését fejezi ki**, a mit készséggel adunk szives tudomásukra. **Esztergom-vidéki gazdasági egyesület** Büttner Róbert e. elnök, Esztergom.

tát odaadó, feszült figyelem közepette. Nagy bölcsesekre, tekintélyekre hivatkozva jelentvén ki végül, hogy a vallásos nevelésnek elsőbbsége kell hogy legyen minden más nevelési rendszer felett. Ujra vissza kell térnünk erre. Bizonybizony! Mert ha így mien a világjárása tovább is, végre felborítanak az emberek minden tekintélyt, magyarul mondván: nem kell végre se Isten, se ur. Hosszantartó éljenést és elismerő szavakat kapott jutalmul a kisasszony.

A számvizsgáló bizottság jelentéséből kitűnt, hogy a járáskör segélyegyletének 8000 koronán felül van a vagyona; amelyből a járáskör elhalt tagjainak özvegyeit segélyezik és minden elhalt tagnak családjá 30 K koszoru-pénzt kap temetésére.

Fridrik István zalaegerszegi áll. tanító a „Tanítók Orsz. Szövetsége“ gyűlésének lefolyásáról, az ott szerzett benyomásairól tett jelentést.

Horváth János zalaegerszegi áll. isk. ig. tanító két indítványt is terjesztett a gyűlés elé. Egyikben azt kéri, hogy a tanító- és tanítónőképzésbe való fölvetelnél elsőbbség adandó a tanítók gyermekeinek; továbbá: a tanítói kinevezéseknél, választásoknál, helyettesítéseknél, előny adassék a tanítók gyermekeinek. Mert ezeknek apái megszenvedtek és megszenvednek eleget érte. Másik indítványa az volt, hogy a tanítók gyűlései napidija a mostani koldusos 2 K-ról emeltesse 6 K-ára. Mindkét indítvány zajos helyeslés mellett elfogadtatott, a mozgalom ez irányban meg fog indulni a tanítóság egész vonalán.

Végül a jövő gyűlés helye állapított meg. Az egyik rész Szepetkre óhajtott, a másik Baksára; egyenlők lévén a szavazatok, az elnök Baksa mellett döntött.

A gyűlés d. e. fél 11 órától d. u. 2 óráig tartott kitarló érdeklődés mellett. Gyűlés után a vasuti állomás mellett levő Ekhampele vendéglőben várta a gyűlés tagjait a — fehér asztal. A vendéglős ugyancsak kirukkolt izletes ételleivel; 3 korona volt egy teríték, de Eger-szegben ilyen 5 koronán alul nem szerviroznak, az is bizonyos; kapott is dícséretet a vendéglős eleget.

R. N. M.

Hivatalos rovat.

I.

Közhírré teszem, hogy a villanyvilágítás meghonosítása folytán használaton kívül helyezett jókarban levő utcai lámpák eladóak.

Venni szándékozók a hivatalos órák miatt a polgármesteri hivatalban jelentkezhetnek.

II.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy a f. évi október havi országos állat és kirakodó vásár október 28-án lesz megtartva.

III.

A m. kir. 20. honvéd kiegészítő parancsnokság 2382/910. sz. megkeresése folytán felhívom azokat a tartalékos s póttartalékos legénységi állománybeli katonákat, a kik mozgósítás esetén saját kerékparjukon óhajtanak szolgálatot tenni a szabályszerű illetményekért, ebbeli készségeiket, katonai igazolványuk bemutatása mellett, 1910 évi november hó 10-ig a helybeli katonai ügyosztálynál jelelsék be.

Zalaegerszeg, 1910 október 15-én.

Dr Korbai, polgármester.

Hirek.

Kitüntetés. A magyar orvosok és természetvizsgálók Miskolczon tartott nagygyűlése dr Lovassy Sándor keszthelyi akadémiai tanárt a vándorgyűlések központi választmányi tagjává választotta.

Tanító választás. Zalagalsai r. kath. kántortanítónak Herboli Géza volt zalaapátii tanítót választották meg.

Telefon Sümegen. A pécsi posta- és táviráda igazgatóság a napokban értesítette a sümegi járás főszolgabíróját, hogy a kereskedelmi miniszter rendelete folytán már ez évben létefti Sümegen

a városi telefon hálózatot, melyet Tapolezával fog összekötni. Ezideig 23 előfizető jelentkezett.

Jegyző választás. Nyirádon f. hó 16-án Döme Lajos eddigi helyettes jegyzőt körjegyzővé választották.

Haláleset. Horváth Dénes a nagykanizsai 20 gyalogezred parancsnoka 47 éves korában szerdán reggel, Nagykanizsán hirtelen elhunyt. A kitüntetés, melyben a király a vaskoronarend lovagjává nevezte ki, már csak halála után érkezett meg. Temetése csütörtökön d. u. volt, a közönség nagy részvéte és katonai pompa mellett.

Izr. istentiszteletek. Hétköznap reggel 1/4 7 órákor, este 5 órákor. Hétfő reggel 6 órákor, este 5 órákor. Kedd és szerda reggel 1/4 7 órákor, délelőtt 1/4 11 órákor, délután 4 órákor, este 1/4 6 órákor, péntek este 5 órákor; szombat reggel 1/2 7 órákor, délelőtt 1/4 11 órákor és délután 4 órákor.

Főjegyző választás Alsólendván. Bobay Géza Alsólendva eddigi főjegyzője e hó végén nyugalmába megy s az állásra Székely főszolgabíró e hó 24-én d. e. 12 órára tüzte ki a választás megejtését.

Arany érdemkereszt. Cavallár József keszthelyi m. kir. adóhivatali penztárnoknak nyugdíjaztatása alkalmából a király a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

Szabadliceum. A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör 1910 október havától 1911 március haváig vasárnaponként szabad liceumi előadásokat rendez, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Az előadások sorrendje: 1. Október 30-án: Hantke Emil pénzügyi titkár: Mikszáth Kálmán. 2. November 6-án: Dr Halász Miksa orvos: A kolera. 3. November 13-án: Elek Márton felső keresk. isk. tanár: A nagy áruházakról, vetített képekkel. 4. November 20-án: Benesik János főgimn. tanár: A magyar nők a XV. században. 5. November 27-én: Csiky György főgimn. tanár: A festészet kiválóbb alkotásai, vetített képekkel. 6. December 11-én: Goszleth József főmérnök: A nagy hidak alapozása, vetített képekkel. 7. December 18-án: Czobor Mátyás megyei aljegyző: Széchenyi István gróf. 8. Január 8-án: Pásztor Imre főgimn. tanár: Palesztina, vetített képekkel. 9. Január 15-én: Cséry Bálint közig. gyakornok: Napoleon mint ember. 10. Január 22-én: Dr Dubay István ügyvédjelölt: Az ifjuság és a társadalom. 11. Január 29-én: Kulesár Gyula főgimn. tanár: A mű és a művész, vetített képekkel. 12., 13. Február 5-én és 12-én: Sándor Zsigmond kir. mérnök: Hangulatok és érzelmek kifejezése a zenében, zenekísérettel. 14. Február 19-én: Thassy Gábor dr. megyei főorvos: A városok higiénája. 15. Február 26-án: Csiky György főgimn. tanár: A görög és római gyermeknevelés. 16. Március 5-én: Briglevics Károly dr. árvászéki jegyző: Az állam és a társadalom munkája a gyermekvédelemben és a fiatalok büntetéseiben. A szabad liceumi előadások sorozatát a március 15-i nemzeti ünnepnek kegyeletes megünneplésével fejezi be a Kör. Az előadások mindenkor délután 4 órákor kezdődnek az állami főgimnázium tornatermében. A felmerülő költségek fedezésére minden előadással — a 12. és 13. kivételével — 10 fillér belépő-díjat szedünk. A 12. és 13. előadás belépő-díja — tekintettel a nagyobb költségekre — 30 fillér. Köri tagok és családtagjaik az összes előadásokra szóló bérlet-jegyet is válthatnak személyenként 1 koronáért a Z. I. és M. K. pénztárosánál, Czobor Mátyás megyei aljegyző urnál.

Megyebizottsági tag választás. Zalaegerszegen tegnap d. e. 9 órától d. u. 4 óráig tartották meg a belépő Dr Gráner Adolf, Dr Szigethy Elemér, Dr Korbai Károly és Várhidy Lajos helyébe lépő új megyebizottsági tagok választását. A választás Dr Szigethy Elemér elnök, majd Krosetz Gyula h. elnök vezetése alatt s Kardos Samu v. tb. aljegyző közreműködésével a legpéldásabb rendben folyt le. — Leadott összesen 302 szavazat, melyből Dr Gráner Adolf 279, Dr Szigethy Elemér és Dr Korbai Károly egyformán 269, Marton László pedig 175 igazolt szavazattal megválasztottaknak jelentettek ki. Az iparosok egy része Vörös Gyula ipartestületi elnök mellett tört lándzsát, de jelöltjük 121 szavazatot kapván kisebbségben maradt.

Gyermekszanatorium. Dr Ruzsieska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő, a vármegye tanfőhöz az alábbi felhívást intézte: Felkérem Cimet, hogy az Ófensége Hohenberg Zsófia hercegnő védnöksége és Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter Ó Excellenciája kormányzata alatt álló »Gyermekszanatorium Egyesület« mely évről-évre ezer számára elpusztuló beteg kisdedeinket az ország különböző részein létesítendő gyermekszanatoriumok által akarja az életnek és társadalomnak megmenteni: nemes emberbaráti és hazafias munkájában úgy saját, valamint növendékei körében néhány fillér gyűjtése által legmelegebben támogatni sziveskedjék. A nemzet beteg gyermekei enyhületének ezen magas és irgalmas feladatát újabban is szeretettel ajánlom Cim legodaadóbb érdeklődésére. Hazafiúi üdvözléssel! Dr Ruzsieska Kálmán kir. tan., tanfelügyelő.

Adomány a Csány szoborra. A „Zalaegerszegi tanítói járáskör« Zalaszentivánon tartott gyűlésében — a körjegyzők egyesülete példájára és Paukovich György isk. igazgató indítványozására — 10 K-át szavazott meg a Csány-szoborra. Kövesse őket a többi egyesület, kaszinó, társaság, asztaltársaság, olvasókör, gazdakör és minden takarékpénztár Zalavármegyében. Mert itt az idő!

Körorvos választás. A megüresedett badacsonytomaji körorvosi állásra a minap ejtették meg a választást, mely alkalommal Dr Nemcsék Gyula seregélyesi körorvos választották meg.

A Zalaegerszegi Daloskör ma délután 2 órákor az ipartestület nagytermében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Az évi számadások előterjesztése. 2. Tisztújítás. 3. Az 1911 évi költségvetés. 4. Zászlószentelés módzatai. 5. Alapszabályok módosítása. 6. Indítványok.

Adomány. A „Duna“ biztosító társaság a zalaegerszegi önk. tűzoltó egyesületnek, tűzoltószerek beszerzésére 50 K-át volt szives adományozni, mely adományért halás köszönetét nyilvánítja az egyesület elnöksége.

Művészestély Nagykanizsán. A tervbe vett művészestély kétségtelenül egyike lesz a legfényesebb estélyeknek, melyek az ideai tartama alatt Nagykanizsán lefolyanak s amely iránt máris a legszélesebb körökben érdeklődnek a város művészbárájai, noha még egy egész hónap áll a bizottság rendelkezésére. Élénken foglalkoznak a rendezés alapjául szolgáló azon eszmével, hogy hasonló zsánerű estélyek rendezésével lehetne a nagykanizsai színház-alap nagyon is agyonhallgatott kérdését megoldani vagy legalább is napirenden tartani. Amint a kezdetből lovonható consequentiák mutatják, az eszme nagyon is életre való. Nevezetessége lesz ez estnek továbbá az, hogy a hét számból előállított kitűnő műsoron kizárólag nagykanizsaiak fognak szerepelni, kik között az Irodalmi és Művészeti Kör dalárdája mellett Pásztor zenetanár, Gürtler hirlapíró, Kaffka József postatiszt, Killer Vilma és Petrits Magdus, egy budapesti zenekonzervatórium felső osztályu növendékei, dr Abonyi Andor ügyvédjelölt, Hofrichter Emma zenetanárnő méltó helyet fognak el. A rendezés munkáit körülbelül harminc lelkes műbarát intézi, a nagykanizsai társadalom színe-java.

Bérekcsi állomás Kelenföldön. Akik Zalaiból Budapestre utaznak, ha nagyobb csomagjuk nines, rendszerint Kelenföldön kiszállnak s villamoson mennek be a városba. Így gyorsabban és olcsóbban érnek célhoz, mert a villamos mindössze 30 fillérbe kerül, ami többszörösen visszatérül azzal, hogy csak Kelenföldig kell jegyet váltani, miután egyes helyektől a budapesti pályaudvarok már a következő zónába esnek. Sokszor azonban különösen este, a kelenföldi villamoskocsik körül életveszélyes tolongás fejlődött ki. Egy-két utas le is maradt s lehetne a következő kocsit. Tekintettel az állomás nagy személyforgalmára, Kelenföldön a mult héten bérekcsi állomást rendszeresítették s így azok is könnyű szerrel juthatnak a városba, akiknek csomagjuk van, vagy leszorultnak a villamosról.

Egy jegyző fegyelmije. Tóth Géza szentgyörgyvölgyi jegyzőt e héten állásától felfüggesztették. Szilágyi Dezső szolgabíró f. hó 12-én adta át a jegyzői irodát Grassanovics Ottó alsólendvai aljegyzőnek. Az onnan érkezett hírek szerint komoly és nagy bajok vannak a jegyzői irodában. A vizsgálatot megindították.

Csendélet városunkban. Véres verekedést idézett elő kedden este Czili János Kert-utcai legény, melynek úgy ő, valamint édesanyja könnyen áldozatul eshettek volna. Ez esetre az szolgáltatott okot, hogy a most hazaérkezett Czili János este kérdőre vonta Szabó János esordást amiatt, hogy ez nővéréről rágalmazó híreket terjesztett s annak nőlegényét is több ízben megtámadta. A hetyke esordáslegényt, miután a kérdésre aligha adott kielégítő választ, arcul is ütötte. Ez feldühödve fejét ragadott s azzal irtó hadjáratra indult az egész Czili család ellen, szétverte a kerítést, betörte az ablakokat s aztán a zajra kijövő Czilinét súlyosan megsebesítette. A dühöngő legényt a rendőrök nagy ügyvel-bajjal megfékeztek s bekisérték.

Hogyan keletkezik a sensáció. A múlt hetekben az összes vidéki és fővárosi lapok foglalkoztak a báró Kemény Elemér huszárcapitány és neje borzalmas kalendzával. Hasábos közlemények jelentek meg a rémes eseményről, mindezekre pedig ráduplázott a „Wiener Bilder“ című bécsi képes lap, mely címlapján óriási képben fényképezte le a megdöbbentő eset halálát: a ravataltól ijedtében elájult bárónét karjaiban tartó férjét. Természetes, hogy a képhez osatolt leírás semmiben sem marad borzalmaság dolgában a kép mögött. Leírja a Paul Dombory házában történetek alaposan, rémesen s nem lehetetlen, hogy a közel jövőben már angol s amerikai lapok hozzák ezt a szenzációt, „saját“ tudósítói jelentése alapján. Az egész esetben az a leghajmeresztőbb, hogy — nem történt meg. Dombory Pál ur felkérésére s magának báró Kemény százados urnak előadása után a következőkben közölhetjük a valóságot: Igaz, hogy a százados jelen nem léteben és engedélye nélkül állították fel Domboryt a ravatalt — szükségétől kényszerítettve — a báró Kemény Elemér által birtokolt lakásban. Hanem a napközben megérkezett százados szobájába sem maga, sem nejevel be nem lépett, mert már az udvaron közölte vele házigazdája a szerencsétlen eset folytán szükségessé vált intézkedését s felajánlotta, hogy az emiatt okozott lakbér kiadást megtéríti. A báró, kit a dolog persze bosszússá tett s érthetőleg kellemetlenül érintett, ezt tudomásul vette és egyrészt a gyásztól sujtott családra tekintettel, másrészt saját kényelmét megőrzendő — az eset miatt nem kereste megsértett jogainak törvényes orvoslását. — Ez tehát egy világszenzáció rövid története.

Tánciskola. Mayersberg József táncos, aki tavaly a közönség teljes meglepedésére működött Zalaegerszegen, jövő héten táncanfolyamot nyit, amelyre felhívjuk a közönség figyelmét. A rokonszenves fiatal táncos jó modora és kitűnő módszere kezeskednek a sikerrel.

Gyilkos korcsmáros. Egyed Zsigmond és Kutas Sándor régi haragosok voltak egymással. Vasárnap bucsu volt Kőkuton, hol Kutas Sándor korcsmájában nagy dárudót esapott az ifjuság. A mulatozók között volt Egyed Zsigmond is. Kutas és Egyed közt valami esekélyesség miatt, hamarosan szóváltás keletkezett s csakhamar tettelegességre került a dolog. A veszekedés hevében Kutas bieskát rántott elő és Egyed gyomrát végighasította. A szerencsétlen ember egy jajszó nélkül holtan terült el a korcsma padlóján. A gyilkos korcsmáros az ott lévő osendőrök azonnal letartóztatták.

Egérpusztítás. Az egerek pusztítanak a mezőn; megeszik a szegény ember keservesen aratott vetőmagját, őket azonban nem pusztítja senki. Pedig nagyon fontos mezőgazdasági érdek volna ezeknek a kártékony állatoknak megfékezése, melyek különösen a lendvai járásban okoznak mérhetetlen károkat. Ha egyöntetű kötelező pusztításuk iránt rendelkeznének a hatóságok feltétlen korlátozni lehetne őket. Nagyon természetes, hogy legjobb orvoslás lesz ellenük egy szigorú, hideg tél, mely az összes hatóságokkal hatásosabb intézkedést tudna foganatosítani.

Egyébként értesülésünk szerint a földművelési minisztérium országos mozgalmat akar ebben a tárgyban indítani s az egér pusztítás módzatainak megbeszélése végett f. hó 25-ikére a dunántúli vármegyéket értekezletre hívta össze Székesfehérvárra. Ezen az értekezleten megyénket Bódy Zoltán vm. aljegyző fogja képviselni.

Lopás. Özv. Mausz Ferencné zalaegerszegi ékszerész üzlettulajdonos már hosszabb idő óta észrevette, hogy ma egy, másnap egyéb tárgy tűnt el a háztól. Ruhanemű, asztalon feledett

pénn, apró esese-beese mindegy volt a tolvajnak, akit Kis Mária eseléd személyében végre tetten is ért. Most a rendőrség vette gondjaiba a házi tolvajt.

A kolera elleni védekezésben a legnagyobb szerepe van a víznek. Az orvosok egyhangú véleménye szerint a szénsavtartalmú ásványvizet járványos időben nemcsak ivásra, de még szájbölgögetésre is kell használni, mivel az erős szénsav a bacillusokat megöli és kiűti. A szénsavtartalmú ásványvizek között tudvalevőleg a „Buziási Phönix“ legelőnyösebb ismert és legjobban elterjedt, mivel nemcsak a legszénsavdusabb tartalmú természetes (nem tellitetett) és legolgosabb ásványvíz, hanem bakteriummentes is, s ennek következtében az orvosok által ajánlatik és kórházakban általánosan használják. „Buziási Phönix“ ásványvíznek most egy házban sem volna szabad hiányoznia.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban november hó 6-napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kelőn felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 35.

Hagymabeviteli tilalom. A francia belügyminisztérium arról értesítette a párisi osztrák-magyar kereskedelmi kamarát, hogy a vörös és foghagymának kolera járványos országokból való bevitelét tiltó rendelkezés továbbiakig érvényben marad. Így tehát e termények Magyarországból sem exportálhatók Franciaországba.

A Budapesten megjelenő „Világ“ című politikai napilap, mely tudvalevőleg a legradikálisabb liberalizmus szellemében szerkeztik s a magyar szabadságharc szöcsöve: miközben az általános választójogért, a felekezeten közoktatásért s a szekularizációért vívja kemény esatát, még arra is ráér, hogy előfizetőinek kedves karácsonyi ajándékot adjon. Igen érdekes ez az ajándék. A „Világ“ f. i. 1000 K-ás, 500 koronás, 50 koronás és nagyon sok 20 és 10 koronás utalványt fog december 10-én az előfizetői között kisorsolni, amely utalványokkal a szerencsés előfizető igen előkelő cégeknek azt vásárolhat, amit akar. Az illető cégek ugyanis a „Világ“ utalványait pénz helyett elfogadják, mert ők viszont a „Világ“-nál beválthatják azt. Ez nem sorsjáték, mert a „Világ“ tulajdonképpen tetszése szerint oszthatná ki az ajándékot, de ehelyett a sorsra bizza a nyerek megálapítását. Azok a cégek, amelyeknél vásárolni lehet, a „Világ“ minden számában fel vannak sorolva.

Letartóztatott betörő. Bankó Vince őrfalui illetőségi munkanélküli egyén e hó elején Kispalánán esavargott, miközben kileste, mikor Horváth Márton ottani lakos hazuról eltávozott. Átkulesal kinyitotta a lakást, feltörte a szekrényeket s a bennük elhelyezett nagymennyiségű készpénzzel épp el akart illanni, amikor a zajra egy öregasszony figyelmes lett s lármát esapott, mire a szomszédok is előjöttek s a menekülő betörő után vetették magukat. Félőrai hajszá után sikerült elfogni. Átadták a belatincezi esendőröknek, kik bekisérték az alsólendvai járásbíróhoz.

Glóbin veszek. Ez a legjobb és legfinomabb cipőkrém, amelyet az ifjabb Fritz Schulz betéti társaság Aussig a gyárat. Minden bőrt ragyogóvá varázsol a Globin a közönséges esizma éppen úgy, mint a legfinomabb sevro cipőt. A Globin páratlan a maga nemből, semmiféle más bőr tisztító szerhez nem hasonlítható. A Globin-nal fáradság nélkül pompás fényt adunk a lábellenek amely fény még későbbben is megmarad. A Globin nem piszkítja a nadrágszárát, vagy szoknyát. A Globin savak és egyéb ártalmas

Olyan egyének, akik sokat ülnek és kevés mozgást végeznek, majdnem mindannyian nehéz székelésben szenvednek. Egy fél pohányi természetes **Ferencz József-keserűviz** reggelenként éhgyomorral használva, megszünteti a bél renyhességét anélkül, hogy más orvossághoz kellene folyamodni.

A „Medical Mirror“ című amerikai orvosi szaklap ezért a következőket írja: „A természetes Ferencz József-keserűvizre minden székrekedés meggyógyul.“

anyagok nélkül készül annál több zsiradék van benne, amelyek a bőrt erősítik és a bőr törését megakadályozza. Száz szónak egy a vége: a Globin felülmul minden más cipőfényaszt és az egész világon használatos. Mindenütt kapható nagy dobozban. Kérjünk határozottan Fritz Schulz-féle Globint és ne üljünk fel értéktelen utáztatoknak.

A szüret eredménye. Rosz szüretre el voltunk készülve, de ennyire rosza nem. Az egész vármegyében általános a panasz, hogy a termés mennyiségileg a legmérsékeltebb várakozást sem ütötte meg. A minőség szintén nem kielégítő. A must ára magas, de mit használ, ha nincs mit eladni!

Időjárás. Terítve van már a fák alja sárgult, elhervadt levéllel. Benne járunk az őszben s akármilyen derült a láthatár, mosolyog a nap-sugár, a levegő már hűvös, foga van a szélnek s a tél lassan-lassan észlel az uralmat a haldokló természet felett. Az időjárás általában kedvező. Csapadék nincs, még derek sem járnak. Az őszi munka szorgosan folyik s a vetés kedvező időjárással fejeződött be.

Tökek pótlása az oltványszőlőkben.

Vetter K. Pál, vármegyénk egyik kiváló szakembere a pusztuló oltványszőlők pótlásáról cikket irt a „Borászati Lapok“-ba, amelyben kimerítő utmutatást ad a pótlás keresztülvitelére. Ezen cikkében utal Kaiser Albert zalaegerszegi szőlőbirtokos által követett sikeres eljárásra, amelyeket minden szőlőművelőnek figyelmébe ajánl.

A Kaiser-féle eljárást módunkban van eltanulni, mert Kaiser ur bárkinek szívesen szolgál felvilágosítással s hogy az érdeklődést felkeltsük, Vetter K. Pál utmutatásait itt közöljük:

Mindnyáján, akik szőlőművelésük gyakorlati terén működünk, ismerjük azokat a nehézségeket, melyekkel a kipusztult szőlőtökek pótlása jár az oltványszőlőállományokban; tudjuk, mily nagyok az akadályok a pótoló szőlőoltvány első fejlődése és felserdülése és a már teljes növekedésben levő szőlőtökek között.

A fejlődésben levő szőlőállományokban alig sikerül a pótlási munka, úgy, hogy megfelelő tenyészetű oltványtöket fel lehessen nevelni a többi között és ha beválik, mégis fölötte az évek egész sorozata mulik el.

Sokan visszariadnak a szőlőoltványok pótlásától, mert minden fáradozásnak dacára nem érhetik el megfelelő eredményt. A szőlőkben előforduló hiányhelyeket erőteljes gyökerezéssel ültetjük be, mert az alanytöke jobban fogamzik és élénkebben fejlődik az állományban, mint a szőlőoltvány, ami régenre figyelt tény.

A közmondás az, hogy a jobb a jónak ellensége; ez a kipusztult oltványok pótlásánál is úgy van, mert a tapasztalat e dolog fölött azt mutatja, ha valamely oltványszőlőben a talajnak megfelelő alanyt gyökerezés alakban ültetjük, hogy ennek a fejlődése sokkal szebb az elültetett oltványénál és második évi fejlődése olyan már, hogy a hajtások alkalmasak a beoltásra.

Az alanyvessző beoltási eredménye azonban a megfelelő időben való eszközésétől, valamint az oltási mód helyes alkalmazásától függ; ha pótlásra való helyek vannak szőlőkben, akkor az itt e cikkben körülírt eljárást alkalmaznunk kell, mert ebben rejlik haladásunk a szőlőművelésünk terén.

A betelepített szőlőkben eszközendő pótlás legalább 50 cm-es gödörbe történjék, úgy, hogy a gödör közepén egy karót leverünk, melyhez az alanyvesszőt hozzáültetjük a laza, termékeny földbe, amint ez szakszerűen történik; ha védett helyre, szárazabb talajra kell ültetni, azt inkább ősszel, ellenben hűvösebb, kötött, nyirkos talajban tavaszkor kell eszközölni.

Az első és második évben való nevelése az ellenálló szőlőtőnek úgy történik, hogy két legfeljebb három vesszőt hagyunk és feikötjük.

A harmadik év tavaszi metszésnél 0.8—1.0 m. magasságánál az alanytőkén levő 1—2 legerősebb vesszőt hagyandó. Magától értetődik, hogy a nemes galyvesszőt is az alkalommal szedjük és hűvös helyen — a pincében — ver-meljük el homokba.

Az oltási munka eszközésére való időszakot

zsiradék van a bőr törését a vége: a pőfénymázt és enütt kapható rozottan Fritz fel értékelen

etre el voltunk Az egész vár- gy a termés árákozást sem nem kielégítő. nál, ha nincs

alja sárgult, az őszben s olyog a nap- van a szélnek az uralmat újjárás által- derek sem folyik s a be.

ölőkben.

k kiváló szak- lásáról cikket lyben kime- szítültelére. zalaegerszegi es eljárásra, figyelmébe

n van elta- resen szolgál t felkeltség, öljük:

gyakorlati nehézségeket, ótlása jár az mily nagyok lső fejlődése övekedésben

rokban alig y megfelelő y nevelni a fölötte az

nyok pótlá- lacára nem A szőlőkben keres venyi- öke jobban lományban, gyelt tény.

ónak ellen- ótlásánál is g fölött azt a talajnak etjük, hogy z elültetett olyan már, sra.

e azonban , valamint függ; ha ben, akkor almazsuzok szőlőmive-

ndő pótlás ajék, ugy, ink, mely- laza, ter- n történik; ell ültetni, b, kötött, zöltetni.

vevése az hogy két feikötjük. 8-10 m. 2 legerő- erteődik. kalommal n — ver-

időszakot

illetőleg két idényre oszthatjuk be; az első idő- szak a középtavasra esik, mikor a tőke fakadni kezd, mindaddig, míg 10—15 cm-es hajtások fejlődtek az alanytőkén; ezután következik a nedvnyom legelőnkébb működése a legerősebb gyökérnyomás mellett és ebben az időszakban az oltási munkát eredménnyel végezni nem lehet, mi miatt a folytatása akkor kezdhető ismét, ha a hajtások 50—60 cm. hosszúságot értek el fejlődésükben és pedig június végéig tarthat el. Amidőn az oltványok a földön felül maradnak, az első idényben előállított oltványok a késői fagyoktól ézenvedhetnek, ha azonban ilyen bajok nem következnek be, akkor nemesak a legszebb tenyészetű oltványanyagot nyerhetjük, hanem még teljesen beérő, tehát kiünő minőségű ter- mést is kaphatunk.

Az anyatőkén való beoltás időszaka a késő tavaszi időben, a kedvezőbb időjárás követ- kezésében alkalmasabb és nagyobb fogamzási eredményt ígér, valamint tökéletesebb és egyen- letesebb a forrany is; különösen az összeforrás teljes behegedése efféle oltványoknál kifogás- talan.

A melegebb időszakban az oltvány fejlődésére nézve sokkal kedvezőbb befolyást gyakorolnak a légköri tényezők, de különösen a forrany- sejszövet kialakulására is.

Az oltási mód a „nyeltes párosítás“, amint ez szokásos eszközöletni, szabadkézzel az asztalon is, de úgy történjék, hogy a metszlapot úgy az alanyon, valamint a nemes galyon a rügy oldalán ejtjük és pedig a nemes galyon minél hosszabbra hagyandó az iz.

A nemes galy egy szemes darabja legyen fűrt- nyeles vagy kacsos bütyökből választva, mert az is kiható a tőke fejlődésére és élettartamára.

Az oltáshoz előállítandó metszlapokat éles késsel vágjuk és lehetőleg rövidnek legyenek, 6—8 mm. vastagságu vesszőknél 10—12 mm. hosszúak lehetnek; a nemesgalyametszlap 0.5 cm- rel a rügy alatt és annak oldalán legyen ejtve, míg az alanyon a bütyök alatt 0.80—1.00 cm. magasságnál vágjuk el, t. i. készítjük az oltási metszlapot. A nyelvés — mértékletesen »bél felé« irányítva — arányos éket képezzen és így összeillesztve, a gummiszalaggal való bekötözés következik, óvatosan ügyelve arra, hogy tul- szorososan ne kössük.

Ezen fásoltványok bekötözésére ép oly gummit használhatunk, mint a zöldoltáshoz.

Miután tapasztalati tény, hogy a kötözésre használt gummi az időjárás viszonyosságaival sokáig nem dacolhat, így tehát az »első idény- ben« eszközölt oltványoknál papirozt turkolunk, ezt raffiafonállal gyengén odakötjük, míg a második időszakban előállított fásoltványoknál a gummit szőlőgombbal is védhetjük. A kész olt- ványokat — egy, legfeljebb kettő egy-egy tőkén, — a karóhoz kötjük raffiával.

Az alanytőkén kifakadt hajtásokból egy-egy darab csak akkor hagyandó rajt, ha annak teny- szete tubujá volna; ez mind nedvnyomnak hagyhatjuk, de a hajtást későbbben az oltvány- fejlődés bekövetkezésénél eltávolítjuk; ez külö- nösen szükségessé válik azon oltványoknál, melyeket késő tavasszal, május-június hóban állítottunk elő.

Hogy a fejlődő oltványt minden ápolási és védekezési munkában részesítjük, az magától értetődik, szintugy mint az, hogy ezek a mun- kák időszzerűleg és figyelemmel történjenek.

Ezen eljárást akadályok leküzdésében gyako- rolta évek óta már Kaiser Albert zalaegerszegi szőlőbirtokos az ottani szőlőiben a legjobb ered- ményel, amidőn bámulatos szép és termőkészes pótolványai vannak, így szőlőiben ezen kitünő eredményei folytán teljesen kiküszöbölte a zöld- oltást is. A zalaegerszegi szőlőhegy talaja kötött, nyirkos, hűvös, homokos agyag, melyben a zöld- oltással boldogulni nem lehet, ellenben a hely- szini fásoltás ezen módja alapján a pótlási munka teljes sikert mutat ki, amit az 5—6 éves pó- toltványok fényesen dokumentálnak.

Az állandó helyen ily módon előállított olt- ványokat pótlási célból dönteni kell minden évben ősszel, mely alkalommal a trágyázás is történhetik; a tőkeállományban való pótlások ily módon eszközöletve, az első évben már oly buja tenyészetűek az oltványok, hogy kiünnek a többi oltványtőkék között erős fejlődésükkel fogva.

A Kaiser-féle eljárás tényleg háttérbe szorit minden másnemű tőkepótlást a zalaegerszegi hegyben, miért is módja érdemi, hogy más

szőlővidékeken működő férfiak is próbálják ki a valóságos használhatóságára nézve.

A teljesen beérett lomb nélküli és kifogás- talanul összeforró oltványoknak az állandó helyre való döntése ősszel eszközölhető, de lehet még késő nyáron, szüret előtt is dönteni, azonban trágyázni egyttal nem tanácsos.

Piaci árak a „Világ“ szeptember 10. napján 50 kilogrammonként.

Áru	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
lúza		9.90	—
rozsa		7.00	—
árpa		7.50	—
zab		7.50	—
tengeri		7.50	—

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly. Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

A nagyérdemű közönség figyelmébe!

Van szerencsénk tudatni, hogy Zalaegerszegen, a Főtéren, a plébánia épületben társas

női szabó és konfectio üzletet nyitottunk.

Raktáron tartunk: kész felöltőket, téli kabátokat, bluzokat és alsó szoknyákat, kosztüm és mindenféle divatkelméket.

A fazon munkát a legolcsóbb és legszebb kivitelben készítjük, ugyszintén férfiruhát is elvállalunk.

Kiváló tisztelettel
Tischlér és Németh.

Szőlőkarót

keresek. Szükségem van 5—6000 darab téli vágású 180 vagy 200 centiméter hosszú, 6 centiméter átlagos vastagságu (átméretű) tölgy vagy akácfa hasított karóra.

Minta nélküli ajánlatra nem reflektálok. Előleget nem küldök, utánvételt nem fogadok el! Ha a karó megfelel, azonnal fizetek. Mintát értékéhez mérten megveszem.

Páslek Lajos
szőlőbirtokos Zalaegerszeg.

Jó karban levő

kávéházi berendezés
(2 billiárd asztallal) eladó.

Átvehető november hóban.

Eibeschutz Adolfnál
Tapolczán.

A „Világ“ karácsonyi ajándéka

A „Világ“ politikai napilap előfizetői közt 1910 december 10-én

karácsonyi ajándékokat sorsol ki. És pedig:

Egy előfizető kap . . .	1000 koronát
Két » » » » » . . .	500 »
Öt » » » » » . . .	200 »
Tíz » » » » » . . .	100 »
Száz » » » » » . . .	50 »
250 » » » » » . . .	20 »
500 » » » » » . . .	10 »

Az ajándék nem készpénz, hanem utalvány, amellyel előkelő cégeknek vásárolni lehet. Részletes ismertetés a „Világ“ bármely számában.

A „Világ“ előfizetési árai:

Egész évre	28 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Egy hónapra	2 kor. 40 fill.

Előfizetőink minden szerdán díjtalanul kapják a „Politechnikai Szemlé“-t, mint a „Világ“ rendes heti mellékletét és kedvezményes árban, negyedekenként 2 K 40 fillérért, a „Divat Szalon“-t.

Táncziskola megnyitás.

Mayersberg József városunkban előnyösen ismert okl. táncitanár 1910 november hó 5-én szombaton nyitja meg elsőrangú táncintézetét az »Arany Bányák« nagytermében. Jelentkezni lehet Breisach Sámuel könyv- és papirkereskedésében.

Egy szabadalomnak

Zalavármegyében leendő kihasználásához 7—8000 koronával vállalkozó kerestetik.

A befektetendő tőke az eddig lekötött üzletekkel már teljesen biztosítva van. Előzetes tőke nem szükséges. Csak oly egyének ajánlatai vétetnek figyelembe, akik teljes anyagi biztosítékot képesek nyújtani. Ajánlatok: »Szabadalom 24394« sz. alatt Schwarz József hirdetésj irodájába Budapest Andrassy-ut 7. küldendők.

Használat előtt.

Használat után.

Ilyen csodálatos változást idéz elő a

KOLA-DULTZ

a természet legjobb agy- és ideg-tápláléka.

Hangulat, gondolkodás, tevékenység, valamint a test minden mozgása az agyvelőtől függhet.

Bágyadság, fejfájás, levertség, kimerültség és általános testi gyöngeség a hiányzó életerő jelei. Ha ön állandóan egészséges és vidám akar lenni, ha egészséges idegekre és jó emlékező tehetségre vágyik, ha a munkát és fáradságot élvezetűl akarja tekinteni, úgy szedjen Kola Dultzot. Ez az idegek és agyvelő természetes tápláléka, mely egyúttal a vért javítja és fiatalítja és így erőt, életet nyújtva, a test minden szervére hat.

Kola-Dultz

életkedvet és munkakedvet ad

és az ifjuság érzetét az egészséggel és tetterővel, melyek sikert és boldogságot eredményeznek.

Szedje egy ideig naponta a Kola-Dultzot, mely megerősíti idegeit, eltűnik minden gyengeség és hatása alatt erősnek és egészségesnek fogja magát érezni.

Kolát orvosi tekintélyek az egész világon ajánlják és szegényházakban és idegkórházokban használják.

Kérjen ingyen Kola-Dultzot!

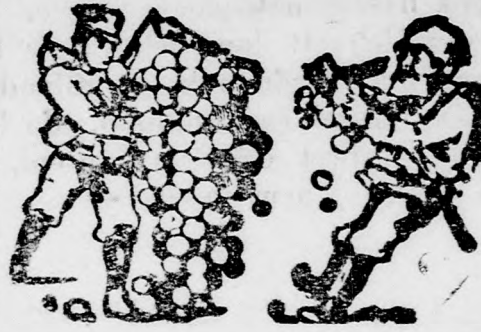
Most alkalmat nyújtok önnek arra, hogy idegeit megerősítse. Írjon nekem egy levelező-lapot az ön pontos címével és én azonnal küldök ingyen és bérmentve egy csomag Kola-Dultzot, mely elegetmondó lesz arra, hogy megismerje hatását és méltányolni tudja hatását.

Ha hatásával meg van elégedve, úgy rendelhet többet. De rögtön írjon, mielőtt elfelejt.

Főraktár: Dultz Miksa, Budapest, VII.,
Abt. 155. Dohány-utca 29 szám.

**fényt adja,
abórtpuhán és
egészen tartja.**

**'Szőlő-
oltványokat**
szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztságot jótállva

legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány telep.
tulajdonos:

Caspari Frigyes.

Medgyes 109. szám (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelése ek megtevése előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltetlen megbízhatóságáról.

Egy jó forgalmu

fűszerkereskedés,
kitűnő italméréssel **Nagy-
gencsen,** más vállalat miatt
azonnal átadó, vagy házzal
együtt eladó.

Üzlet a főtéren, vasuti állomás közel.

Danászy Viktor Nagyencs,
Vasmege.

MUSCHONGERBUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHOENIX ÁSVÁNY VIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványviz.

ÜDIT-GYÓGYIT.

ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykö- és a fényképződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat:

Gyarmati Vilmos cégnél Zalaegerszegen.

BOROLIN

SŐS = BORSZESZ
Felülmulhatatlan háziszor
meghülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, ischias, ízületi lob, zsábadban szenvedők fájdalmainak megszüntetésére.

Ára kis üvegnek **2 korona,** nagy üvegnek **2-50 korona,** próbaüvegnek **1-20 korona.**

Gyártják: **Dr Borovszky R. és Borovszky K.**
Budapest, II., Fő utca 73-77. szám.

Kapható mindenütt.

Nagy választékban

kaphatók a legújabb fazonu

női- és gyermekkabátok, boák

az e hó 28-án megtartandó

országos vásáron

a **Bárány szálloda nagytermében.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy a Weisz Ede-féle házban, — a vármegyeház átellenében — levő iroda-helyiségemben **tűzifára,** különféle **kőszénre, koksza** és **faszénre** megrendeléseket felveszek. Törekvésem az, hogy a t. közönséget pontosan kiszolgáljam.

Kiváló tisztelettel

Weinberger H. és Fia.

ZALAFÜRDŐ
ONIX ÁSVÁNY VIZ

1-MENTES
Ásványvíz.

UDIT-GYÓGYIT.

a vesemedence idült
fényképződésnél a lég-
vek hurutos bántalmaj-
nak bizonyult.

ajánlv.

at:
nél Zalaegerszegen.

ROLIN
SÓS =
BORSZESZ

an háziszér

nt rheuma, köszvény,
aban szenvedők faj-
zúntetésére.

, nagy üvegeknek 2-50
1-20 korona.

R. és Borovszky K.
73-77. szám.

ndenütt. ➔

n

boák

ó

ében.

eisz Ede-
zifára,
felveszek.

s Fia.

Fa, szén, koks.

Tisztelettel tudatom, hogy laká-
somat a Kossuth Lajos utca 27.
szám alá (Gráner Géza ur házába)
helyeztem át s ugyanott fogadok
el megrendeléseket:

tűzifára,

elsőrendű mosott porosz szénre
és koksra.

Szives megrendeléseket kér

Fischl Ede.

Pályázati hirdetés.

A boczföldi (Zalam.) rom. kath. elemi
iskolához

kántortanítói állásra

pályázat hirdetik.

Jövedelme: 1. 1000 korona különféle
tételben, államségellyel kiegészítve. 2.
Két szobából álló padlós-szoba és konyha,
kapcsolatosan egy kis éleltárral.

Kötelessége: A mindennapi és ismétlődő
tanköteleseket lelkiismeretesen vezetni, az
összes kántori teendőket végezni. Meg-
kivántatik a szabatos éneklés, az orgonálás-
ban való jártassága, amit megválasztása
előtt igazolni tartozik a zalaesatári plebánia
templomban.

A választás napja **f. évi november hó
5-én d. e. 10 órakor** lesz s az állás ezen
hónap 14-én el is foglalandó.

Megkivántatik, hogy az országos nyugdíj-
intézetnek tagja legyen s megválasztása
esetén kötelessége a veszprém-egyházmegyei
»Gondviselés«-hez nyugdíjintézetbe
belépni. A pályázók utazási költségre
igényt nem tarthatnak.

Zalaesatár, 1910 október hó 19-én.

Mészáros Flóris
lelkész, iskolaszéki elnök.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

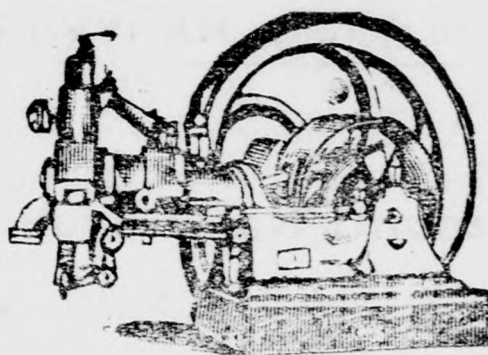
pótleka

egy régióknak bizonyult háziszér, mely már sok
év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult
köszvénynél, oszideál és meghűléseknél, bedörz-
süléséknél, jólésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üve-
get fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel
és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.-
és ügyszolván minden gyógyszerárban kapható. —
Főnként: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
B.R. áter gyogy zer ára az „Arany eroszlanhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu
Mindennapi szétküldés.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és leg-
nagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu
**Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-
motorokat és lokomobilokat**
valamint Szivógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

GELLÉRT IGNAC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

502/v. 1910.

Arverési hirdetés.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX.
tc. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 1910. V.
II. 504. sz. végzése által Hercezig Miksa végre-
hajtónak 44 korona 62 f tőke, ennek 1909. évi
március hó 1-től járó 5% kamatja, ugy járu-
lékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás
alkalmával bíróság lefoglalt 650 K becsült lovak-
ból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő
eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszí-
nén, vagyis Csatárban leendő eszközzésére 1910
évi november 4-ik napjának délelőtt 10 órája,
határidőül kitűzetik és ahhoz a jvenni szán-
dókozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen
az 1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a
legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni
fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881.
évi LX. tc. 108. §-ában megállapított feltételek
szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1910. évi október 10-én.

Nagy Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Valódi

legjobb minőségű porosz

kályhafűtő szén

kicsinyben kapható

Gráner Lipót Fia

vaskereskedésében.

Nagymennyiségű zöldojtvány-eladás.

Gyökerez és sima Riparia Portális alanyon ojtottak,
minden betegségtől mentesek, kilógástalan fajtiszták,
amiért szavatolok. A fajok nevei a következők: Margit,
Mézesfű, Nemes Kadarka, Oportó, Nagy Burgundi,
Tiamini, Szilvaszó, Rűspökszó, Bakator, Piros és
Fehér Saszla, Piros és Fehér Kecskeszemű, Passatuti,
Fűrmony, Rakszó, Ezredéves, Kossuth Lajos, Hárs-
levelű, Lisztstehér, Mustosfű, Ezerjő, Sárga Musko-
tály, Zöld Szilváni, Olasz Rizling, Jufark, Sárfű,
Leányka, Delavára, Pozsonyi Fű, Muskát Hamburg,
Muskát, Otonel, Aramon, Kadarka. Ugyanebben a
fajokban nemes vesszők is kaphatók. Két milliós fős,
párosításra való Riparia Portális vessző is van eladó
6 mm. vastagságtól felfelé. Ezre 20 K. I. oszt. fős
gyökerez ojtványok ezre 100 ft., II. oszt. fős ojtvány
ezre 70 ft., I. oszt. gyökerez zöldojtványok ezre 80 ft.,
hiányok pótlására igen erős, ezre 10) ft., I. oszt. sima
zöldojtvány válogatott ezre 50 ft., rendez sima zöld-
ojtvány ezre 40 ft., I. oszt. gyökerez Riparia Fortális
vessző ezre 20 ft., II. oszt. gyökerez Portális ezre 12
ft., I. oszt. sima Riparia Portális ezre 10 ft.,
II. osztályu sima Riparia Portális ezre 6 forint, Otelló
vessző ezre 5 forint. Megrendelések őszi és tavaszi
szállításra is elfogadtnak. Megrendelések esetén az
árak egyharmad része előlegül elküldendő, a többi
árlizetése pedig utánvétellel történik. — A megredésért
felelősséget vállalok.

Csepány Mihály hortermelő és ojtványké-
szítő Gyöngyös, Tó-utca
Kálvária part alatt 12584.

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és fiom érmelléki **borok** be-
szerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb
hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiószegen.

Képes árjegyzéket tanulmányos tartalommal ingyen és
hermentve. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem
szabad hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot
tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező-
lapon kérni.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél. Készlet: 3 millió.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy féle pemetetű cukorkánál,

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mi-
vel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Nemény testvérek

SAVOY

nagyszálloda

BUDAPEST, József-körút 16. Telefon 154-08. A főváros
legújabb és legmodernebb szállodája a város központjában,
120 vendégszoba. Olvasó és társalgó-termek. Központi gőz-
fűtés. Fürdőszobák — lift — Vacuum-Cleaner. — Minden
szobában hideg- és meleg vízvezeték. Villamos vasut köz-
lekedés az összes pályaudvarokkal.

Mérsékelt árak! ➔ ➔ A legfigyelmesebb kiszolgálás!

Ha nem tud enni

rosszul érzi magát, biztosan segít az orvosilag kipróbált Kaiser-féle

Fodormenta gyomor caramella.

Jó étvágya lesz, a gyomra megjavul és megerősödik.

Élénkítő és üdítő hatásánál fogva turistának nélkülözhetetlen.

Egy csomag 40 fillér.

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor és Kocsuba Emil gyógyszerésznél és Schmidt Győző cukrászdájában.

A VASMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ÁRUOSZTÁLYA SZOMBATHELY

Ajánl: Mindennemű mezőgazdasági és ipari gépeket, malomberendezéseket, benzín- és nyersolajmotorokat, cséplőgép-arniturákat, gép és nyersolajat, műszaki cikkeket, szövőgép-nyelvát és kőbányákat, mindennemű műtrágyát kártyakártyák kivételével, vetőmagokat, erőtakarmányféléket, belvárosi és városi kőszén, kőszén, meszet és cementet, tűzoltó-felszereléseket stb.

Mérsékeit áruk!
Méltányos fizetés feltételek.

Központi iroda: Kőszegi utca 2.

Raktár: Széll Kálmán utca 25.

Arajánlattal és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Képvisezők minden községben kerestetnek.

MOSKOVITS FARKAS és TÁRSA

cipő- és csizmagyár részvénytársaság

Központi gyártelep: **NAGYVÁRAD.** Fióktelep: **BUDAPEST,** Rakóczi-ut 6. sz.

A nagyérdemű közönségnek óhajtunk szolgálatot tenni, midőn szives tudomására hozzuk, hogy Zalamegye területére helyben az előnyösen ismert **Központi Nagy Áruház, Deutsch Herman cégnél**

czipő gyártmányainkból

egy teljesen összeállított **bizományi raktárt** rendeztünk be.

Nevezett cég készítményeinket eredeti általunk megállapított, szabott **gyári áron** hozza forgalomba 10., 13 és 17 K egységárban.

Kérjük gyártmányainkat a **Központi Nagy Áruházban** minden vételkényszer nélkül megtekinteni, miáltal mindenki meggyőződhetik, hogy készítményünk feleslegessé tesz minden külföldi áru vásárlását.

Kiváló tisztelettel

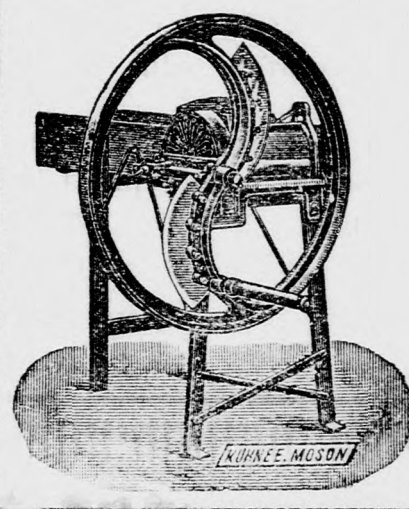
Moskovits F. és Társa

cipő gyár r. t. Nagyvárad.

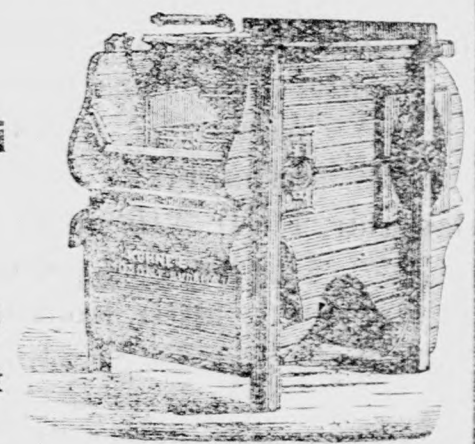
Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

A **KÜHNE-féle mosonyi gazdasági gépgyár gyártmányai**ból
állandó raktár van

Gráner Lipót Fia vaskereskedésében,
ZALAEGERSZEGEN.

Gyári áron kaphatók mindennemű gazdasági gépek.

A gazdaközönség igen kedvező részletfizetési feltételek mellett vásárolhat gazdasági gépeket.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

ERDÉLYI JENŐ

gépész és elektrotechnikus gép-
fém- és lakatos ipari műhelye

ZALAEGERSZEGEN.

Az ezredéves országos kiállítás elismerő oklevelével kitüntetve.

Telefon szám 43.

Készít:

furt, levert és ásott kutakat, szivattyukat, két csőbörrel működő, könnyű járású különleges kutszerkezeteket.

Gép, vas, fémipari és lakatos munkákat, drótfonatokat.

Villanyvilágítási, telefon és háziacsengő berendezéseket.

Vizvezeték berendezéseket elektromotorral közvetlenül a kutból automatikus bekapcsolással. Légnyomással működő vízvezetékkeket kézi vagy géperőre.

Fürdő- és closet berendezéseket vízvezetékkel vagy anélkül. Csatornázásokat.

Javításokat és átalakításokat jutányosan eszközöl.